

Μάθημα 13: ΕΒ. Μερικές Διαφορικές Εξισώσεις I Μπαρμνάτης 6/6/2019

Άσκηση: Να δείχθει ότι δεν υπάρχει συνάρτηση u στον $\mathbb{R}^3$ τέτοια ώστε $\Delta u = 1$ και $|u(x)| \leq k(1 + |x|^{3/2})$ για κάποιο $k > 0$.

Υπόδειξη: Χρησιμοποιείστε τις ανισώσεις Cauchy ανώτερης τάξης: αν u $\forall$ είναι αρμονική στο $\underline{0} \subset \mathbb{R}^m$ τότε για κάθε μπάλα $B(x_0, r) \subset \underline{0}$ και κάθε πολυδευκτη α ισχύει:

$$|D^\alpha v(x_0)| \leq \frac{C}{r^{m+|\alpha|}} \int_{B(x_0, r)} |v(y)| dy$$

Λύση:
 $x = (x_1, x_2, x_3)$ Θέτουμε $v(x) = u(x) - \frac{x_1^2}{2}$. Τότε $v(x)$ αρμονική.

Έστω $x_0 \in \mathbb{R}^3$. Έστω $r > 0$. Έστω $\alpha \in (\mathbb{N} \cup \{0\})^3$
 Τότε $|D^\alpha v(x_0)| \leq \frac{C}{r^{3+|\alpha|}} \int_{B(x_0, r)} |v(y)| dy$

Έστω $y \in B(x_0, r)$. Τότε
 $|v(y)| \leq |u(y)| + \frac{y_1^2}{2} \leq k(1 + |y|^{3/2}) + \frac{y_1^2}{2} \leq k^*(1 + |y|^2)$
 $\leq k^*(1 + (|x_0| + r)^2)$

Άρα $|D^\alpha v(x_0)| \leq \frac{C}{r^{3+|\alpha|}} k^*(1 + (|x_0| + r)^2) \cdot \frac{4\pi r^3}{3} \xrightarrow{r \rightarrow \infty} 0$ αν $|\alpha| \geq 3$

Άρα $D^\alpha v(x_0) = 0 \quad \forall \alpha$ με $|\alpha| \geq 3$ και $\forall x_0 \in \mathbb{R}^3$

Άρα $v(x)$ πολυώνυμο βαθμού το πολύ 2.

Άρα $u(x)$ πολυώνυμο βαθμού το πολύ 2.

Λόγω της $|u(x)| \leq k(1 + |x|^{3/2})$ η u δεν είναι 2^{ου} βαθμού, άρα έχει βαθμό το πολύ 1.

Άρα $\Delta u = 0$. Άτοπο.

Άσκηση: Έστω $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής τέτοια ώστε $\lim_{x \rightarrow -\infty} g(x) = \alpha$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = \beta$
 η u λύση του $\begin{cases} u_t - u_{xx} = 0 \\ u = g(x) \end{cases}$

Να δείχθει ότι $\forall x \in \mathbb{R} \quad u(x, t) \xrightarrow{t \rightarrow \infty} \frac{\alpha + \beta}{2}$

Λύση:

Έχουμε ότι $u(x,t) = \int_{-\infty}^{\infty} \Phi(x-y,t) g(y) dy$ όπου

$$\Phi(x,t) = (4\pi t)^{-\frac{1}{2}} e^{-\frac{x^2}{4t}}$$

Έστω $x \in \mathbb{R}$

Θέτουμε $x-y = -y^*$ τότε $u(x,t) = \int_{-\infty}^{+\infty} \Phi(y^*,t) (x+y^*) dy^* =$
 $= \int_{-\infty}^{\infty} \Phi(y^*,t) g_x(y^*) dy^*$ όπου $g_x(y) = g(x+y)$

Ισχύει $g_x(y) \xrightarrow{y \rightarrow -\infty} \alpha$, $g_x(y) \xrightarrow{y \rightarrow +\infty} \beta$

Άρα αρκεί να θεωρήσουμε $x=0$, οπότε

$$u(0,t) = \int_{-\infty}^{\infty} \Phi(y,t) g(y) dy$$

Έστω $\varepsilon > 0$. Υπάρχει $M > 0$ τέτοιο ώστε αν $y < -M$ τότε $|g(y) - \alpha| < \varepsilon$

και αν $y > M$ τότε $|g(y) - \beta| < \varepsilon$

$$\text{Τότε } u(0,t) = \int_{-\infty}^{-M} \Phi(y,t) g(y) dy + \int_{-M}^M \Phi(y,t) g(y) dy + \int_M^{\infty} \Phi(y,t) g(y) dy$$

Άρα

$$\frac{\alpha}{2} = \int_{-\infty}^0 \Phi(y,t) \alpha dy, \quad \frac{\beta}{2} = \int_0^{\infty} \Phi(y,t) \beta dy$$

$$\text{Άρα } u(0,t) - \frac{\alpha+\beta}{2} = \int_{-\infty}^0 \Phi(y,t) (g(y) - \alpha) dy + \int_0^{\infty} \Phi(y,t) (g(y) - \beta) dy = I_1(t) + I_2(t)$$

Θα δείξουμε ότι $I_2(t) \xrightarrow{t \rightarrow \infty} 0$

Παίρνουμε $\varepsilon > 0$, $M > 0$, όπως πιο πάνω

$$|I_2(t)| \leq \int_0^M \Phi(y,t) |g(y) - \beta| dy + \varepsilon \int_M^{\infty} \Phi(y,t) dy$$

Έστω $N = \sup_{\mathbb{R}} |g|$ τότε

$$|I_2(t)| \leq (N + |\beta|) \int_0^M \Phi(y,t) dy + \varepsilon$$

Αρκεί να δείξουμε ότι $\int_0^M \Phi(y,t) dy \xrightarrow{t \rightarrow \infty} 0$

Έχουμε

$$0 \leq \int_0^M \Phi(y,t) dy = (4\pi t)^{-\frac{1}{2}} \int_0^M e^{-\frac{y^2}{4t}} dy \leq M (4\pi t)^{-\frac{1}{2}} \xrightarrow{t \rightarrow \infty} 0$$

$$\begin{cases} u_t = \Delta u & \text{στο } \mathbb{R}^n \times (0, \infty) \\ u = g & t = 0 \end{cases} \rightsquigarrow \begin{aligned} u(x,t) &= \int_{\mathbb{R}^n} \Phi(x-y,t) g(y) dy \\ u(\cdot,t) &= \Phi(\cdot,t) * g \\ u &= \Phi * g \end{aligned}$$

Ανισότητα Young

$$\|u * v\|_{L^r(\mathbb{R}^n)} \leq \|u\|_{L^p(\mathbb{R}^n)} \|v\|_{L^q(\mathbb{R}^n)} \quad \text{όπου } 1 + \frac{1}{r} = \frac{1}{p} + \frac{1}{q}$$

Άσκηση: Να βρεθούν όλες οι ακτινικά συμμετρικές συναρτήσεις στο $\mathbb{R}^3 \setminus \{0\}$ για τις οποίες $\Delta^2 u = 0$.

Λύση:

Στο $\mathbb{R}^n$, αν $u(x) = f(|x|)$ τότε $\Delta u(x) = f''(r) + \frac{n-1}{r} f'(r)$, $r = |x|$

$$\leadsto u(x) = c_1 + c_2 |x|^{2-n}, \quad f(r) = c_1 + c_2 r^{2-n}$$

$$\text{Άρα } (\Delta^2 u)(x) = [f'(r) + \frac{n-1}{r} f'(r)]'' + \frac{n-1}{r} [f''(r) + \frac{n-1}{r} f'(r)]'$$

Έχουμε

$$\left(\frac{f'(r)}{r}\right)' = \frac{f''(r)}{r} - \frac{f'(r)}{r^2}$$

άρα

$$\left(\frac{f'(r)}{r}\right)'' = \frac{f'''(r)}{r} - \frac{f''(r)}{r^2} - \frac{f''(r)}{r^2} + 2 \frac{f'(r)}{r^3} = \frac{f'''(r)}{r} - 2 \frac{f''(r)}{r^2} + 2 \frac{f'(r)}{r^3}$$

Άρα

$$(\Delta^2 u)(x) = f^{(4)}(r) + (n-1) \left[\frac{f'''(r)}{r} - 2 \frac{f''(r)}{r^2} + 2 \frac{f'(r)}{r^3} \right] + \frac{n-1}{r} \left[f''(r) + (n-1) \left(\frac{f'(r)}{r} - \frac{f'(r)}{r^2} \right) \right]$$

$$= f^{(4)}(r) + 2(n-1) \frac{f'''(r)}{r^2} + (n-1)(n-3) \frac{f''(r)}{r^2} - (n-1)(n-3) \frac{f'(r)}{r^3}$$

Για $n=3$ θέλουμε $f^{(4)}(r) + 4 \frac{f'''(r)}{r} = 0$

Θέτουμε $f''' = g \Rightarrow g' + 4 \frac{g}{r} = 0 \Rightarrow g(r) = c_1 r^{-4} \Rightarrow f''(r) = c_1 \cdot r^{-4}$

$$\Rightarrow f'(r) = -\frac{c_1}{3} r^{-3} + c_2 \Rightarrow f(r) = \frac{c_1}{6} r^{-2} + c_2 r + c_3 \Rightarrow$$

$$f(r) = -\frac{c_1}{6} r^{-1} + \frac{c_2}{2} r^2 + c_3 r + c_4 = k_1 r^{-1} + k_2 r^2 + k_3 r + k_4$$